

Комітет Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та митної політики
Р І Ш Е Н Н Я
на проекти законів України
про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-д)
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності та заходів боротьби з незаконним гральним бізнесом (реєстр № 2285-8)
про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-9)
про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-10)

14.01.2020р.

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні розглянув проекти законів України про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-д), направлений Верховною Радою України до Комітету на повторе перше читання; про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності та заходів боротьби з незаконним гральним бізнесом (реєстр № 2285-8), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України; про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-9), поданий народним депутатом України Дубінським О. А.; про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-10), поданий народним депутатом України Володіною Д. А.

Згідно пояснювальних записок всі законопроекти мають основною метою створення сучасної та ефективної нормативно-правової бази у сфері регулювання відносин з організації та проведення азартних ігор.

Законопроектом (реєстр. № 2285-8), зокрема, пропонуються такі зміни:

- 1) посилити фінансову відповідальність за організацію і проведення азартних ігор;
- 2) посилити адміністративну відповідальність за участь у азартних іграх;
- 3) скасувати законодавчі норми про недопущення обмежень у здійсненні діяльності з розповсюдження державних лотерей, у тому числі щодо встановлення пунктів розповсюдження державних лотерей;
- 4) доручити Уряду затвердити ліцензійні умови провадження діяльності з випуску та проведення лотерей, в яких встановити, зокрема:

- перелік дозволених видів лотерей та вимоги до їх зовнішнього виду;
 - вимоги до лотерейного обладнання, програмного забезпечення, засобів захисту інформації та засобів зв'язку в частині відповідності міжнародним або національним стандартам та технічним регламентам;
 - обмеження щодо місць та умов розповсюдження лотерей, передбачивши при цьому заборону розміщення пунктів розповсюдження державних лотерей у житлових будинках, закладах освіти, охорони здоров'я, у приміщеннях спеціалізованих дитячих розважальних центрів;
- 5) доручити Уряду вжити невідкладних заходів щодо посилення контролю за виконанням вимог та умов, передбачених законодавством про лотереї, припинення діяльності суб'єктами господарювання, пов'язаної з організацією та проведенням лотерей, у разі її невідповідності вимогам законодавства про лотереї.

Законопроектом (реєстр. № 2285-9), зокрема, пропонуються такі зміни:

- 1) запроваджується виключний перелік видів діяльності у сфері азартних ігор, які дозволені в Україні, а саме:
 - організація та проведення азартних ігор казино;
 - організація та проведення азартних ігор казино через мережу Інтернет;
 - організація та проведення букмекерської діяльності в букмекерських пунктах;
 - організація та проведення букмекерської діяльності через мережу Інтернет;
 - організація та проведення ігор в залах гральних автоматів;
 - випуск та проведення лотерей;
 - організація та проведення азартних ігор в покер онлайн.
- 2) запроваджується система ліцензування діяльності у сфері азартних ігор з диференційованим розміром плати за ліцензії в залежності від виду діяльності, розташування грального закладу тощо;
- 3) встановлюються жорсткі вимоги до фінансового стану організаторів азартних ігор з метою забезпечення їх фінансової стабільності та гарантування виплат виграшів;
- 4) встановлюються спеціальні вимоги щодо відповідності грального обладнання, що використовується для проведення азартних ігор, загальноприйнятим міжнародним стандартам;
- 5) встановлюються вимоги до гравців та їх ідентифікації, що сприятиме попередженню негативних наслідків від участі в азартних іграх, зокрема неповнолітніх осіб, та жорсткі фінансові санкції за невиконання таких вимог;

6) створюється реєстр самообмежених осіб, що надає можливість обмежити участь в азартних іграх фізичної особи за її заявою від 6 місяців до 3 років.

7) запроваджується принцип "відповідальної гри", що передбачає здійснення організатором азартних ігор заходів щодо попередження та мінімізації негативних наслідків від участі фізичних осіб в азартних іграх та створюються умови для боротьби із ігровою залежністю (лудоманією);

8) встановлюються обмеження щодо місць проведення азартних ігор та вносяться зміни до Закону України «Про рекламу» стосовно запровадження обмеження щодо реклами азартних ігор, що дозволить привести у відповідність до світових стандартів зовнішній вигляд гральних закладів;

9) встановлюється фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства України у сфері грального бізнесу тощо.

Законопроектом передбачається, що регулювання у сфері азартних ігор здійснюється спеціальним органом – Комісією з розвитку та регулювання азартних ігор, що підпорядкований Кабінету Міністрів України (надалі – Комісія). До компетенції Комісії відноситься ліцензування діяльності у сфері азартних ігор, здійснення державного нагляду, ведення відповідних реєстрів, встановлення вимог щодо сертифікації відповідного грального обладнання.

Законопроектом запроваджується система онлайн моніторингу, що дозволить здійснювати державний контроль за діяльністю організаторів азартних ігор шляхом отримання даних від грального обладнання організаторів азартних ігор, що підключені до єдиної системи.

Законопроект передбачає створення в Державному бюджеті України спеціального Фонду для підтримки медицини, спорту та культури.

Законопроектом також встановлюються обмеження щодо реклами азартних ігор, зокрема, встановлюється заборона щодо зовнішньої реклами окрім вивісок, а також встановлюються обмеження на всі інші види реклами.

Законопроектом (реєстр. № 2285-10), зокрема, пропонуються такі зміни:

1) запроваджується виключний перелік видів діяльності у сфері азартних ігор, що дозволені в Україні, а саме:

- організація та проведення азартних ігор в гральних закладах казино;
- організація та проведення азартних ігор казино через мережу Інтернет;
- організація та проведення букмекерської діяльності в букмекерських пунктах;

- організація та проведення букмекерської діяльності через мережу Інтернет;
- організація та проведення ігор в залах гральних автоматів (електронних наземних казино);
- випуск та проведення лотерей;

2) запроваджується система ліцензування діяльності у сфері азартних ігор з фіксованою платою за ліцензію залежно від виду діяльності;

3) встановлюються вимоги до гравців та їх ідентифікації, що сприятиме попередженню негативних наслідків від участі в азартних іграх, зокрема осіб, які не досягнули 21 року та жорсткі фінансові санкції за невиконання таких вимог;

Законопроектом передбачається, що регулювання у сфері азартних ігор здійснюється Міністерством фінансів України. До компетенції Міністерства відноситься ліцензування організаторів азартних ігор, ведення відповідних реєстрів, встановлення вимог щодо сертифікації відповідного грального обладнання.

Законопроектом запроваджується система онлайн моніторингу, що дозволить здійснювати державний контроль за діяльністю організаторів азартних ігор шляхом отримання даних від грального обладнання організаторів азартних ігор, які підключені до єдиної системи.

Законопроект передбачає створення в Державному бюджеті України спеціального Фонду для підтримки медицини, спорту та культури.

Щодо регулювання окремих видів діяльності в сфері азартних ігор законопроект передбачає:

1) для гральних закладів казино: встановлюється єдина ліцензія на онлайн та офлайн діяльність; встановлюється обмежений режим здійснення діяльності казино: розміщення виключно на території будівель, в яких розташовані готелі категорії «п'ять зірок» з відповідним номерним фондом;

2) для азартних ігор казино в мережі Інтернет передбачається сертифікована онлайн система та обов'язкове підключення до системи онлайн моніторингу та можливість кожного гравця установлювати добровільні обмеження витрат грошей і часу;

3) для букмекерської діяльності передбачається здійснення букмекерської діяльності в мережі Інтернет або в букмекерських пунктах. В букмекерських пунктах забороняються ставкомати, беттінг-машини та їм подібні;

4) для гральних автоматів: встановлюється обмеження кількості залів гральних автоматів – не більше 780 по всій країні, одна ліцензія дозволяє відкриття не більше 26 залів, право на розміщення яких реалізується за допомогою електронних аукціонів, а також встановлюються вимоги для залів гральних автоматів;

5) для лотерей: передбачається одна державна лотерея та п'ять субліцензій на випуск та проведення лотерей. Такий підхід дозволить залучити до участі у конкурсі великі міжнародні компанії у сфері лотерейної діяльності, запровадити загальноприйняті міжнародні стандарти, залучити інвестиції в економіку країни, підвищити довіру гравців у сфері лотерейної діяльності тощо. Задля уникнення маніпулювань та тіньового легального сектору, випуск лотерей дозволяється тільки на матеріальних носіях.

Для всіх видів азартних ігор встановлені вимоги щодо приміщень.

Законопроектом також встановлюються обмеження щодо реклами азартних ігор, зокрема встановлюється заборона щодо зовнішньої реклами, окрім вивісок, а також встановлюються обмеження на всі інші види реклами.

До законопроекту (реєстр. № 2285-д), згідно статті 109 Регламенту Верховної Ради України надійшли пропозиції від народних депутатів України, які були опрацьовані у Комітеті. Приймаючи до уваги актуальність запропонованих до законодавчого врегулювання питань легалізації грального бізнесу, підтримали необхідність уточнення та доопрацювання у Комітеті деяких положень законопроекту з урахуванням окремих пропозицій народних депутатів України, а саме: збільшити вік гравця в азартних іграх з 18 до 21 року; дозволити організацію та проведення ігор на гральних автоматах виключно у казино.

Відповідно до статті 115 Регламенту Верховної Ради України Комітетом розроблено нову редакцію проекту закону України про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-д), якою, зокрема, передбачаються такі положення:

1) запроваджується виключний перелік видів діяльності у сфері азартних ігор, що дозволені в Україні, а саме:

- організація та проведення азартних ігор в гральних закладах казино;
- організація та проведення азартних ігор казино через мережу Інтернет;
- організація та проведення букмекерської діяльності в букмекерських пунктах;
- організація та проведення букмекерської діяльності через мережу Інтернет;
- організація та проведення азартних ігор в залах гральних автоматів;
- випуск та проведення лотерей;
- організація та проведення азартних ігор в покер через мережу Інтернет;
- ліцензування діяльності з надання послуг у сфері азартних ігор.

Виключено положення щодо можливості організації та проведення азартних ігор в залах гральних автоматів. Гральні автомати дозволено розміщувати виключно у казино.

2) запроваджується система ліцензування діяльності у сфері азартних ігор з диференційованим розміром плати за ліцензії залежно від виду діяльності, розташування грального закладу тощо;

3) встановлюються жорсткі вимоги до фінансового стану організаторів азартних ігор з метою забезпечення їх фінансової стабільності та гарантування виплат вигравців;

4) встановлюються спеціальні вимоги щодо відповідності грального обладнання, що використовується для проведення азартних ігор, загальноприйнятим міжнародним стандартам;

5) створюються засади для запровадження обмежень щодо діяльності операторів, що не зареєстровані в Україні та не мають відповідної ліцензії;

6) передбачається збільшення віку гравця з 18 до 21 року, а також встановлюються вимоги до гравців та їх ідентифікації, що сприятиме попередженню негативних наслідків від участі в азартних іграх, зокрема осіб, які не досягли 21 року та жорсткі фінансові санкції за невиконання таких вимог;

7) створюється реєстр самообмежених осіб та осіб, щодо яких наявні інші обмеження, що надає змогу обмежити участь в азартних іграх фізичної особи термін від 6 місяців до 3 років;

8) запроваджується принцип "відповідальної гри", що передбачає здійснення організатором азартних ігор заходів щодо попередження та мінімізації негативних наслідків від участі фізичних осіб в азартних іграх та створюються механізми боротьби із ігровою залежністю (лудоманією);

9) встановлюються обмеження щодо місць проведення азартних ігор та пропонуються зміни до Закону України «Про рекламу», що запроваджують обмеження щодо реклами азартних ігор;

10) встановлюється фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства України у сфері грального бізнесу тощо.

Законопроектом передбачається, що регулювання у сфері азартних ігор здійснюється спеціальним органом – Комісією з розвитку та регулювання азартних ігор, що підпорядкований Кабінету Міністрів України (надалі – Комісія). До компетенції Комісії відноситься ліцензування організаторів азартних ігор, ведення відповідних реєстрів, встановлення вимог щодо сертифікації відповідного грального обладнання.

Запроваджується система онлайн моніторингу, що дозволить здійснювати державний контроль за діяльністю організаторів азартних ігор шляхом отримання даних від грального обладнання організаторів азартних ігор, які підключені до єдиної системи.

Законопроект передбачає створення в Державному бюджеті України спеціального Фонду для підтримки медицини, спорту та культури. Порядок

спрямування коштів Фонду підтримки медицини, спорту та культури визначається Кабінетом Міністрів України.

Щодо регулювання окремих видів діяльності в сфері азартних ігор:

1) для гральних закладів казино: встановлюється обмежений режим здійснення діяльності казино: розміщення виключно на території будівель, в яких розташовані готелі категорії «п'ять зірок» з відповідним номерним фондом для різних територій, площа таких закладів повинна складати не менше 500 квадратних метрів;

2) для букмекерської діяльності та азартних ігор казино в мережі Інтернет: передбачається здійснення букмекерської діяльності в мережі Інтернет або в букмекерських пунктах. Також для букмекерських пунктів законопроектом встановлюються спеціальні вимоги щодо грального обладнання та його сертифікації;

3) для азартних ігор казино в мережі Інтернет передбачається сертифікована онлайн система та обов'язкове підключення до системи онлайн моніторингу, веб-сайт в доменній зоні .UA та можливість кожного гравця встановлювати добровільні обмеження витрат грошей і часу;

4) для гральних автоматів: встановлюється обмеження кількості гральних автоматів – до 40 000, право на розміщення яких реалізується за допомогою електронних аукціонів з прив'язкою до відповідної території, а також встановлюються вимоги для залів гральних автоматів (лише в готелях категорії три, чотири та п'ять зірок);

5) для лотерей: передбачається три ліцензії на випуск та проведення лотерей, яка застосовується в багатьох країнах Європейського Союзу та інших іноземних країнах для стимулювання розвитку ринку лотерей. Такий підхід дозволить залучити до участі у конкурсі великі міжнародні компанії у сфері лотерейної діяльності, запровадити загальноприйняті міжнародні стандарти, залучити інвестиції в економіку країни, підвищити довіру гравців у сфері лотерейної діяльності тощо;

6) для покеру: в мережі Інтернет, встановлюються вимоги до приміщень та спеціальні правила проведення покерних турнірів.

Для всіх видів азартних ігор встановлені вимоги щодо приміщень.

Законопроектом також встановлюються обмеження щодо реклами азартних ігор, зокрема встановлюється заборона щодо зовнішньої реклами, окрім вивісок, а також встановлюються обмеження на всі інші види реклами.

Зважаючи на викладене, Комітет прийняв рішення:

внести на розгляд Верховної Ради України на повторне перше читання підготовлену у Комітеті відповідно до ст. 115 Регламенту нову редакцію законопроекту про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор (реєстр. № 2285-д) та рекомендувати прийняти його за основу. Проект відповідної постанови додається.

Доповідатиме законопроект на пленарному засіданні Верховної Ради України Голова підкомітету з питань організації та оподаткування грального бізнесу- народний депутат України Марусяк О.Р. Співповіді від Комітету законопроект не потребує.

Перший заступник Голови Комітету

Я. І. Железняк